

Министерство на иновациите и растежа Главна дирекция “Европейски фондове за конкурентоспособност” – Управляващ орган на ПНИИДИТ	НАРЪЧНИК ПО ПРОГРАМА „НАУЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ, ИНОВАЦИИ И ДИГИТАЛИЗАЦИЯ ЗА ИНТЕЛИГЕНТНА ТРАНСФОРМАЦИЯ“ ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 Г. (ПНИИДИТ)		Вариант 1
	Глава 4 Приложение 4.І.3.	ПРОЦЕДУРИ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА БЕЗВЪЗМЕЗДНА ФИНАНСОВА ПОМОЩ Образец на Методология и критерии за подбор на операции	страница: 1/6
	Одобрен от: Ръководител на Управляващия орган		Дата: Август 2023 г.

МЕТОДОЛОГИЯ И КРИТЕРИИ ЗА ПОДБОР НА ОПЕРАЦИИ

1. Основни параметри	
Управляващ орган	Главна дирекция „Европейски фондове за конкурентоспособност“ (ГДЕФК)
Програма	Програма „Научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация“ 2021-2027 г. (ПНИИДИТ)
Приоритет	Приоритет 1 „Устойчиво развитие на българската научно-изследователска и иновационна екосистема“, Приоритетно направление 4 „Синергия с програми Хоризонт Европа и Цифрова Европа“
Специфична цел	Специфична цел RSO1.1. Развитие и засилване на капацитета за научни изследвания и иновации и на внедряването на модерни технологии (ЕФРР)
Наименование на процедурата/процедурите	Участие на български организации в институционализирани европейски партньорства
Цел	<p>Стимулиране на международното научно сътрудничество и участието на български консорциуми в рамковите програми на ЕС чрез синергия с институционализираните европейски партньорства, установени с Регламент на ЕС 2021/2085 за създаване на Съвместни предприятия по Хоризонт Европа, изменен с Регламент 2023/1782 във връзка със създаването на Съвместно предприятие „Интегрални схеми“.</p>
Обосновка	<p>По процедурата ще се осигури финансиране за участие на български консорциуми в европейските (институционализирани) партньорства по РП „Хоризонт Европа“, които покриват приоритетните направления на Иновационната стратегия за интелигентна специализация 2021-2027 (ИСИС).</p> <p>С РП „Хоризонт Европа“ се въвежда по-стратегически, съгласуван и ориентиран към въздействието подход чрез надграждането на схемите за публично-частно партньорство и ангажирането на ключови индустрии в Европа към необходимостта от съвместно решаване на глобалните предизвикателства и целите на ООН за устойчиво развитие.</p> <p>Европейските институционализирани партньорства играят важна роля за постигане на стратегическите цели, като например ускоряването на прехода към целите за устойчиво развитие и екологична и цифрова трансформация на Европа. Чрез европейските партньорства се търси отговор на сложни трансгранични предизвикателства, които изискват интегриран подход. Партньорствата дават възможност да се намери решение на неефективностите на трансформацията, системите и пазарите чрез обединяване на широк кръг участници във веригите за създаване на стойност и екосистемите за постигането на обща визия и стратегическа програма за иновации и изследвания.</p> <p>Деветте институционализирани европейски партньорства, включени в Чл. 3 (1) на Регламент (ЕС) 2021/2085 на Съвета от 19 ноември 2021 година за създаване на съвместните предприятия в рамките на програмата „Хоризонт Европа“ са:</p>

Министерство на иновациите и растежа Главна дирекция “Европейски фондове за конкурентоспособност” – Управляващ орган на ПНИИДИТ	НАРЪЧНИК ПО ПРОГРАМА „НАУЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ, ИНОВАЦИИ И ДИГИТАЛИЗАЦИЯ ЗА ИНТЕЛИГЕНТНА ТРАНСФОРМАЦИЯ“ ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 Г. (ПНИИДИТ)		Вариант 1
	Глава 4 Приложение 4.1.3.	ПРОЦЕДУРИ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА БЕЗВЪЗМЕЗДНА ФИНАНСОВА ПОМОЩ Образец на Методология и критерии за подбор на операции	страница: 2/6
	Одобрен от: Ръководител на Управляващия орган		Дата: Август 2023 г.

	<ul style="list-style-type: none"> • Кръгова биотехнологична Европа; • Чисто въздухоплаване; • Чист водород; • Европейски железопътен транспорт; • Глобално здравеопазване EDCTP3; • Инициатива за иновативно здравеопазване; • Ключови цифрови технологии; • Изследване на УВД в единното европейско небе; • Интелигентни мрежи и услуги. <p>Съвместните предприятия (европейски институционализирани партньорства) разработват и изпълняват тематични (годишни) програми за научноизследователски и иновационни дейности с европейска добавена стойност. Общите цели са:</p> <p>а) укрепване и интегриране на научния, иновативния и технологичния капацитет и улесняване на сътрудничеството в ЕС в подкрепа на създаването и разпространението на висококачествени нови знания и умения, по-специално за постигане на решения на глобални предизвикателства, осигуряване и повишаване на конкурентоспособността на Съюза, европейска добавена стойност и принос за укрепване на европейското научноизследователско пространство (ЕНП);</p> <p>б) разработване и ускоряване на навлизането в целия Съюз на иновативни решения за справяне с климатични, екологични, здравни, цифрови и други глобални предизвикателства, които допринасят за стратегическите приоритети на Съюза, ускоряване на икономическия растеж на Съюза и стимулиране на екосистемата за иновации, като в същото време се осъществяват целите на ООН за устойчиво развитие и постигане на неутралност по отношение на климата в Съюза най-късно до 2050 г., в съответствие с Парижкото споразумение, като по този начин се подобрява животът на европейските граждани;</p> <p>в) повишаване на критичната маса и научния и технологичния потенциал и компетентност;</p> <p>г) ускоряване на екологичния и цифровия преход, както и икономическите, социалните и обществените трансформации в области и сектори от стратегическо значение за приоритетите на Съюза, по-специално за намаляване на емисиите на парникови газове до 2030 г. в съответствие с целите в областта на климата и енергетиката, определени съгласно Европейския зелен пакт и Европейския закон за климата.</p> <p>Целите и задачите на съвместните предприятия се допълват от секторно-ориентирани цели и задачи, специфични за всяко съвместно предприятие, посочени дефинирани в „Специфични разпоредби на отделните съвместни предприятия“ на Регламент (ЕС) 2021/2085.</p> <p>Ускоряването на темповете на интернационализация и ефективността на участието в европейското научноизследователско и иновационно пространство, в това число чрез синергия с Рамковата програма на ЕС за научни изследвания и иновации „Хоризонт Европа“, е едно от основните направления на ПНИИДИТ, чрез които програмата отговаря на</p>
--	---

Министерство на иновациите и растежа Главна дирекция “Европейски фондове за конкурентоспособност” – Управляващ орган на ПНИИДИТ	НАРЪЧНИК ПО ПРОГРАМА „НАУЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ, ИНОВАЦИИ И ДИГИТАЛИЗАЦИЯ ЗА ИНТЕЛИГЕНТНА ТРАНСФОРМАЦИЯ“ ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 Г. (ПНИИДИТ)		Вариант 1
	Глава 4 Приложение 4.1.3.	ПРОЦЕДУРИ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА БЕЗВЪЗМЕЗДНА ФИНАНСОВА ПОМОЩ Образец на Методология и критерии за подбор на операции	страница: 3/6
	Одобрен от: Ръководител на Управляващия орган		Дата: Август 2023 г.

	<p>сериозните предизвикателства пред научноизследователската и развойна дейност (НИРД) в България. Недостатъчно високи са нивата на участие в европейски и международни програми и мрежи¹. Нетното европейско финансиране, получено от българските бенефициенти по РП „Хоризонт 2020“, възлиза на 0,26% (155.9 млн. евро) от общия бюджет на рамковата програма. По този показател България застава на 23 място в ЕС, като по отношение на участието, България е на 20 място в ЕС.</p> <p>Водещо е българското участие в направленията „Енергетика“, „Сигурни общества“, „Информационни и комуникационни технологии“ и „Храни, земеделие, горско стопанство, водни ресурси“, както и „Иновации в малки и средни предприятия (МСП)“. Много слабо е участието в съвместните програми и партньорства, които изискват национален ресурс като съфинансиране.</p> <p>Към настоящия момент по Хоризонт Европа има 256 успешни проекта с българско участие като най-силно е представянето ни във втория стълб на Програмата и по-специално стълб „Глобални предизвикателства и конкурентоспособност на европейската промишленост“. Най-сериозно е представянето ни в клъстери: „Храни, биоикономика, природни ресурси, селско стопанство и околна среда“, „Цифрова сфера, промишленост и космическо пространство“ и Климат, енергия и мобилност, в които България има над 50% от всички успешни проекти. Именно в европейските партньорства, които съответстват тематично на клъстерите се очаква и най-сериозен интерес от страна на предприятията и научните организации.</p> <p>ПНИИДИТ е единственият инструмент, чрез който може да се постигне синергия с директно управляваните програми на ЕС. Европейската комисия насърчава въвеждането на нов подход при управлението на европейските структурни и инвестиционни фондове като залага акцент на синергийния подход между директно управляваните програми на ЕС и тези, които се изпълняват чрез съвместно управление за периода 2021-2027 г.</p> <p>Основният инструмент на ЕС за подкрепа на качествени научни изследвания и иновации е програмата „Хоризонт Европа“, докато Кохезионната политика е насочена към хармоничното развитие на държавите-членки и техните региони най-вече чрез намаляване на регионалните различия.</p> <p>Програмата за научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация 2021-2027 г. прилага подходите на ЕК за допълняемост, алтернативно и кумулативно финансиране, в рамките на Специфична цел 1 „Развитие и засилване на капацитета за научни изследвания и иновации и на внедряването на модерни технологии“.</p>
Очаквани резултати	<p>1.Повишаване броя на предприятията, които си сътрудничат с научноизследователски организации и участват в съвместни проекти;</p> <p>3. Постигане на по-високи нива на участие в европейски програми и мрежи, както и по-добра успеваемост;</p> <p>4. Активно включване на България в европейските институционализирани партньорства, изграждане на връзки и утвърждаване на колаборации с европейската индустрия в ключови</p>

¹ Данните са взети от официалния портал на МОН за РП "Хоризонт 2020" <https://horizoneu.mon.bg/>

Министерство на иновациите и растежа Главна дирекция “Европейски фондове за конкурентоспособност” – Управляващ орган на ПНИИДИТ	НАРЪЧНИК ПО ПРОГРАМА „НАУЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ, ИНОВАЦИИ И ДИГИТАЛИЗАЦИЯ ЗА ИНТЕЛИГЕНТНА ТРАНСФОРМАЦИЯ“ ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 Г. (ПНИИДИТ)		Вариант 1
	Глава 4 Приложение 4.1.3.	ПРОЦЕДУРИ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА БЕЗВЪЗМЕЗДНА ФИНАНСОВА ПОМОЩ Образец на Методология и критерии за подбор на операции	страница: 4/6
	Одобен от: Ръководител на Управляващия орган		Дата: Август 2023 г.

	технологични области.			
Продължителност на процедурата/процедурите	2024-2027			
Териториален обхват	<p>Дейностите по настоящата процедура ще бъдат изпълнявани на територията на Република България</p> <p>Част от дейностите може да се изпълняват извън територията на Република България, включително извън територията на Съюза, при условие че допринасят за целите на програмата/ процедурата, съгласно чл. 63, пар. 4 от Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 година.</p>			
Бюджет (ЕФРР и национален)		По-слабо развити региони	Преход	Общо
	ОБЩО ЕФРР+национален	66 919 385,16 лв.	13 383 877,03 лв.	80 303 262,19 лв.
		34 215 338,33 €	6 843 067,67 €	41 058 405,99 €
	ЕФРР	56 881 477,38 лв.	9 368 713,92 лв.	66 250 191,31 лв.
		29 083 037,58 €	4 790 147,37 €	33 873 184,94 €
	национален	10 037 907,77 лв.	4 015 163,11 лв.	14 053 070,88 лв.
		5 132 300,75 €	2 052 920,30 €	7 185 221,05 €
Режим на държавна/минимална помощ	<p>Дейностите и разходите по процедурата следва да са в съответствие с чл. 25в „Помощи за проекти за научноизследователска и развойна дейност“ на Регламент (ЕС) 651/2014 на Комисията от 17 юни 2014 г. за обявяване на някои категории помощи за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз (наричан Общ регламент за групово освобождаване – ОРГО).</p> <p>Съгласно чл. 25 от ОРГО помощите за проекти за научноизследователска и развойна дейност, както и за иновации в полза на МСП, са съвместими с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3 от Договора и се освобождават от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора.</p> <p>Приложимият режим на държавна помощ може да бъде изменен в хода на съгласувателната процедура с Министерство на финансите.</p>			

Министерство на иновациите и растежа Главна дирекция “Европейски фондове за конкурентоспособност” – Управляващ орган на ПНИИДИТ	НАРЪЧНИК ПО ПРОГРАМА „НАУЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ, ИНОВАЦИИ И ДИГИТАЛИЗАЦИЯ ЗА ИНТЕЛИГЕНТНА ТРАНСФОРМАЦИЯ“ ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 Г. (ПНИИДИТ)		Вариант 1
	Глава 4 Приложение 4.1.3.	ПРОЦЕДУРИ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА БЕЗВЪЗМЕЗДНА ФИНАНСОВА ПОМОЩ Образец на Методология и критерии за подбор на операции	страница: 5/6
	Одобрен от: Ръководител на Управляващия орган		Дата: Август 2023 г.

2. Методология и критерии за подбор на операции	
Вид процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ	<p>Ще се прилага процедура за безвъзмездна финансова помощ чрез директно предоставяне на конкретен бенефициент съгласно чл. 25, ал. 1, т. 2 от Закона за управление на средствата от европейските фондове при споделено управление (ЗУСЕФСУ).</p>
Допустими кандидати	<p>По процедурата могат да подават проектни предложения предприятия, научни организации и висши училища, одобрени за финансиране в конкурсните сесии на РП „Хоризонт Европа“ , в рамките на регулярни конкурсни сесии на институционализираните европейски партньорства, определени в съответствие с Регламент 2021/2085. Ще се финансират българските кандидати и/или партньори, които имат сключен договор с ЕК по програма Хоризонт Европа.</p> <p>За да бъдат допустими, кандидатите (бенефициенти) трябва:</p> <ul style="list-style-type: none"> - да са юридически лица (публични или частни органи); - да са установени на територията на България; - да са одобрени за финансиране от ЕК след извършена оценка в конкурсни сесии на институционализираните европейски партньорства, и да имат сключен договор с ЕК (съответното европейски институционализирано партньорство);
Изисквания към партньори (ако е приложимо)	<p>Допустими партньори по процедурата следва да са посочени като партньори в проектното предложение, одобрено за финансиране от ЕК (съответното европейски институционализирано партньорство);</p>
Допустими проекти/дейности	<ul style="list-style-type: none"> • Научноизследователски и развойни дейности или проучване на осъществимост, които излизат извън обхвата на действията за експериментално развитие, изпълнявани в рамките на европейско институционализирано партньорство; • Допустимите дейности са тези, определени като допустими според правилата на програма „Хоризонт Европа“, на съответното европейско институционализирано партньорство и на ПНИИДИТ, .
Допустими разходи	<p>Категориите, максималните размери и методите на изчисление на допустимите разходи са тези, определени като допустими според правилата на програма „Хоризонт Европа“. Допустимите разходи са в съответствие и с разпоредбите на Регламент (ЕС) 2021/1060 за общите разпоредби за европейските структурни фондове, Регламент (ЕС) 2021/1058 за Европейския фонд за регионално развитие и Кохезионния фонд, Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 за финансовите правила за бюджета на ЕС, Регламент (ЕС) 2021/695 за създаване на РП „Хоризонт Европа“, ЗУСЕФСУ, ПМС № 23 от 13 февруари 2023 г. за определяне на детайлни правила за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по програмите, финансиране от европейските структурни и инвестиционни фондове 2021-2027; ПМС № 86 от 1 юни 2023 г. за определяне на национални правила за допустимост на разходите по програмите, финансирани от Европейските фондове при споделено управление, за програмен период 2021 – 2027 г., както и приложимата национална уредба и приложимото общностно законодателство в областта на държавните помощи.</p>

Министерство на иновациите и растежа Главна дирекция “Европейски фондове за конкурентоспособност” – Управляващ орган на ПНИИДИТ	НАРЪЧНИК ПО ПРОГРАМА „НАУЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ, ИНОВАЦИИ И ДИГИТАЛИЗАЦИЯ ЗА ИНТЕЛИГЕНТНА ТРАНСФОРМАЦИЯ“ ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 Г. (ПНИИДИТ)		Вариант 1
	Глава 4 Приложение 4.1.3.	ПРОЦЕДУРИ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА БЕЗВЪЗМЕЗДНА ФИНАНСОВА ПОМОЩ Образец на Методология и критерии за подбор на операции	страница: 6/6
	Одобрен от: Ръководител на Управляващия орган		Дата: Август 2023 г.

Минимален размер на помощта	Н/П
Максимален размер на помощта	10 000 000 лв.
Интензитет на помощта	Интензитетът на помощта е в съответствие с чл. 25 „Помощи за проекти за научноизследователска и развойна дейност“ от ОРГО – между 25% и 100% от допустимите разходи.
Кръстосано финансиране (ако е приложимо)	Н/П
Критерии за подбор/ оценка на съответствието	<p>В процеса на оценка на съответствието на кандидатите и предложенията с изискванията, посочени в условията за кандидатстване, ще бъде проверявано дали проектното предложение е одобрено за финансиране в конкурсните сесии на РП „Хоризонт Европа“ и има сключен договор с ЕК.</p> <p>Ще се проверява и дали:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проектното предложение допринася за постигане на специфичната цел на приоритетите и целите на ПНИИДИТ. 2. Дейностите по проекта попадат в тематичните области на Иновационната стратегия за интелигентна специализация 2021-2027 (ИСИС 2021-2027); 3. Всички дейности по проекта са допустими съгласно категориите интервенции по ПНИИДИТ. 4. Проектното предложение съответства с принципите на устойчиво развитие, насърчаване на равенството между мъжете и жените, предотвратяването на дискриминация и достъпността за хората с увреждания и ненанасяне на значителни вреди по смисъла на член 9 от Регламент 1060/2021.
Индикатори	<p>Процедурата допринася за изпълнението на следните показатели за резултат:</p> <p>RCO01 Подпомагани предприятия (в т.ч.: микро-, малки, средни, големи предприятия) – брой</p> <p>RCO02 Подпомагани предприятия чрез безвъзмездни средства – брой</p> <p>RCO07 Научно-изследователски организации, участващи в съвместни проекти за научни изследвания – брой</p> <p>RCO10 Предприятия, които си сътрудничат с научноизследователски организации – брой</p>